

zaaknummer 2012T915

14 mei 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven onder meer kapelaan in de parochie [naam] te
[plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 3 december 2012. Op 31 januari 2013 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], vicaris-generaal van het Bisdom Roermond.

Op 4 april 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen met een vriend, de heer [naam] en heeft haar standpunt nader toegelicht onder meer door het voorlezen van door haar opgeschreven overdenkingen. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. N.D. Geraads, voornoemd.

Namens het Bisdom Roermond is verschenen [naam], voornoemd en [naam], hoofd juridische zaken.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Vanaf ongeveer 1965 tot en met ongeveer 1970 is klaagster bij herhaling seksueel misbruikt door aangeklaagde. Het misbruik bestond uit zoenen op de wang, tongzoenen, het betasten van de borsten en geslachtsdelen. Voorts heeft aangeklaagde klaagster met de vingers in haar geslachtsdelen gepenetreerd en heeft hij haar gedwongen hem te masturberen.

Klaagster is de oudste in een gezin van drie meisjes. De ouders van klaagster hadden een [bedrijf] in de wijk [naam] in [plaats]. Begin jaren '60 kwamen zij in contact met aangeklaagde en zijn huishoudster juffrouw [naam]. Er ontstond een vriendschap. In verband met de drukke werkzaamheden in [bedrijf] boden aangeklaagde en juffrouw [naam] aan de kinderen in het huis van aangeklaagde op te vangen, waar de kinderen regelmatig in het weekend bleven slapen. Klaagster herinnert zich dat aangeklaagde haar eerst op haar gemak

stelde en haar een kusje op de wang gaf. Klaagster moest vaak bij aangeklaagde op schoot zitten. Langzaamaan won aangeklaagde het vertrouwen van klaagster.

Het daadwerkelijk misbruik begon tijdens een twee weken durend verblijf van de kinderen bij aangeklaagde. Aangeklaagde deed zijn zwarte hemd uit en zijn boordje af. Klaagster moest bloot tegen hem aanliggen waarbij aangeklaagde klaagster aanraakte aan haar borsten en schaamstreek. Het seksueel misbruik was opbouwend van aard en ging op enig moment over van betasten in het penetreren met de vingers in de geslachtsdelen van klaagster. Ook werd klaagster gedwongen aangeklaagde te masturberen. Dit alles gebeurde jarenlang bij aangeklaagde thuis, maar ook in het ziekenhuis waar hij in [jaar] gedurende langere tijd na een eenzijdig auto-ongeluk verbleef. Ook is klaagster door aangeklaagde misbruikt in de kerk boven bij het orgel. Tot 1968 was het misbruik wekelijks. Vanaf 1968 had klaagster ook bijles van aangeklaagde en vond het misbruik vrijwel dagelijks plaats. Aangeklaagde hield klaagster voor dat het haar schuld was. Zij verleidde hem en daardoor zou zij niet in de hemel komen.

In 1969 werd aangeklaagde benoemd tot pastoor in [plaats]. Klaagster is nog enige malen met haar ouders bij aangeklaagde en juffrouw [naam] op bezoek geweest, waarbij aangeklaagde klaagster weer probeerde af te zonderen. Klaagster heeft alles geprobeerd om niet meer met haar ouders mee te hoeven naar aangeklaagde. Het misbruik is daardoor geëindigd en na verloop van tijd verwaterden de contacten met aangeklaagde.

2.2. Klaagster heeft zich als puber en ook later erg alleen gevoeld door hetgeen haar is overkomen. Zij zonderde zich af en had niet veel vriendschappen. Klaagster leeft nog steeds een teruggetrokken leven. Pas toen klaagster 38 jaar oud was, was zij in staat een relatie aan te gaan met haar huidige echtgenoot. Zij hebben twee zonen. Klaagster had veel last van flash backs waarin zij beelden van het misbruik weer voor zich zag. Van 1988 tot 1992 heeft klaagster therapie gevolgd en sinds 2010 volgt zij weer therapie. Bij klaagster is een posttraumatische stress stoornis geconstateerd. Klaagster slikt antidepressiva in verband met aanhoudende depressiviteit. Klaagster werkte in het bijzonder onderwijs en heeft regelmatig langere periodes van ziekte gekend. In november 2012 is klaagster volledig ziek gemeld en inmiddels is haar arbeidscontract ontbonden. Klaagster voelt zich verbitterd; het ontslag voelt als een straf voor iets dat een ander haar vroeger heeft aangedaan.

Klaagster beschrijft de relatie met haar echtgenoot, hoewel hij haar steunt en respecteert, als moeizaam. Tussen hen bestaat al jaren geen intimiteit meer. Klaagster heeft moeite met aanrakingen en lichamelijk contact, ook met haar zonen.

2.3. Klaagster wenst erkenning van het seksueel misbruik en hetgeen haar is overkomen. Zij hoopt dat erkenning haar helpt om het leven weer op te pakken. Zij hoop dat de procedure haar weer levensrust en levenslust kan geven, zodat zij zich op de toekomst kan richten.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. [Naam] heeft in zijn reactie allereerst opgemerkt dat het Bisdom getroffen is door de ernst en de aard van het misbruik en de ingrijpende gevolgen voor klaagster. Het vervult het bisdom met afschuw als een medemens zoiets wordt aangedaan. Het bisdom acht het door klaagster geschetste misbruik aannemelijk. Het bisdom is bekend met de misbruikzaak van de heer [naam]. Ook heeft het bisdom nog niet bevestigde berichten ontvangen over mogelijk een ander misbruik door aangeklaagde.

Ter zitting heeft [naam] benadrukt dat het verhaal van klaagster zeer overtuigend is en het bisdom geen enkele twijfel heeft omtrent de door klaagster geschetste gebeurtenissen. [Naam] heeft zijn spijt betuigd voor hetgeen aangeklaagde klaagster heeft aangedaan en heeft, namens het Bisdom, zijn oprechte verontschuldigingen aangeboden.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer achtenveertig jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klaagster schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klaagster vanaf haar negende jaar, gedurende een periode van ongeveer vijf jaar, veelvuldig seksueel is misbruikt door aangeklaagde. Het misbruik vond in het begin wekelijks, later vrijwel dagelijks plaats. Dit misbruik bestond uit tongzoenen, het betasten van de borsten en de geslachtsdelen van klaagster, het met de vingers penetreren van de geslachtsdelen van klaagster en het moeten masturberen van aangeklaagde.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt haar verklaring ondersteund door de gegrond verklaarde klacht van de heer [naam] (2008T3). Ook hij is seksueel misbruikt door aangeklaagde, waarbij het misbruik bestond uit het moeten verrichten van allerlei seksuele handelingen, waaronder het moeten masturberen van aangeklaagde en anale penetratie door aangeklaagde.

Voorts wordt de verklaring van klaagster ondersteund door de verklaringen van mevrouw [naam] (jongere zusje van klaagster), pastoor [naam], de heer [naam], de heer [naam] en de heer [naam]. Zij allen verklaren dat klaagster hen vanaf medio jaren tachtig over het misbruik heeft verteld.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 9 jaar oud. Aangeklaagde was voor haar iemand in wie zij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klaagster is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed. Zowel in de reactie op het klaagschrift, als ter zitting heeft [naam] zijn spijt betuigd en zijn oprechte verontschuldigingen aangeboden voor hetgeen aangeklaagde klaagster heeft aangedaan.

4.6. Klaagster heeft niet om een financiële vergoeding verzocht. De Klachtencommissie wijst klaagster erop dat zij zich, bij een gegrondverklaring van de klacht door het Bisdom

Roermond, voor het verkrijgen van schadevergoeding kan wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert het Bisdom Roermond de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 14 mei 2013 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en drs. L. Erftemeyer, leden, bijgestaan door mr. J.C. Quint, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en het Bisdom Roermond ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan het Bisdom Roermond en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt het Bisdom Roermond binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die naar aanleiding van dit advies is genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft het Bisdom Roermond daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van het Bisdom Roermond.